

PRAWIDŁOWE PRZYGOTOWANIE DO BADAŃ LABORATORYJNYCH

Informacja dla pacjenta

PRZYGOTOWANIE DO BADANIA KRWI

- na pobranie krwi należy zgłosić się rano, między godziną 7:00 a 9:30,
- należy być na czczo tzn. po minimum 10-12 godzinnym wstrzymaniu się od przyjmowania posiłków i płynów,
- w dniu poprzedzającym badanie ostatni posiłek (lekko strawna kolacja) powinien być przyjęty około godziny 17:00-18:00. Wyjątkowo dozwolone jest wypicie niewielkiej ilości wody bez dodatków,
- przed pobraniem krwi należy odpocząć 10 – 15 minut w pozycji siedzącej,
- w przypadku przyjmowania leków, pacjent powinien skonsultować z lekarzem czas ich zażycia w dniu pobrania a przy monitorowaniu leku, krew pobieramy przed kolejną dawką,
- pacjent powinien uprzedzić osobę pobierającą, jeśli mdleje na widok krwi – podjęte zostaną wówczas odpowiednie działania zaradcze.

DOUSTNY TEST OBCIĄŻENIA GLUKOZĄ

- wymagane jest skierowanie od lekarza,
- krew pobierana jest na czczo w godz. 7.00 –8:00,
- krew do badania pobierana jest dwu- lub trzykrotnie: na czczo i po 1 i/lub 2 godz. od obciążenia roztworem wodnym 75 g glukozy,
- po pierwszym pobraniu krwi pacjent otrzymuje roztwór wodny glukozy, który należy wypić w ciągu 5 min.,
- w trakcie trwania testu pacjent powinien wstrzymać się od przyjmowania posiłków, napojów, palenia papierosów,
- w trakcie testu nie wolno oddalać się z miejsca przeprowadzania badania,
- w przypadku złego samopoczucia należy zgłosić fakt personelowi laboratorium,
- testu nie wykonuje się jeżeli rozpoznanie cukrzycy jest oczywiste na podstawie pojedynczych oznaczeń glikemii.

MOCZ NA BADANIE OGÓLNE

- mocz pobieramy do pojemnika jednorazowego użytku lub w przypadku małych dzieci do woreczka specjalnie do tego celu przeznaczanego (dostępny w aptece),
- mocz do badań laboratoryjnych powinien być pobrany z zachowaniem ogólnie obowiązujących zasad higieny (po dokładnym umyciu zewnętrznych narządów płciowych przy użyciu ciepłej wody i mydła). Nie należy stosować w tym celu specjalnych środków dezynfekcyjnych i odkażających,
- do badania ogólnego należy pobrać pierwszą, poranną próbkę moczu,
- mocz należy pobrać z tzw. środkowego strumienia: pierwszą porcję moczu należy oddać do toalety, następnie porcję około 50 ml oddać do wcześniej przygotowanego pojemnika,
- pojemnik dokładnie zakręcić,
- mocz dostarczyć do laboratorium w jak najkrótszym czasie.
Można przechować próbkę moczu w temperaturze 2-8°C do 4 godz.

DOBOWA ZBIÓRKA MOCZU

- przed wykonaniem badania pacjent powinien zaopatrzyć się w plastikowy pojemnik z podziałką ok. 2,5 litra oraz jednorazowy pojemnik do badania ogólnego moczu,
- zbiórkę moczu należy rozpocząć rano (np. o godzinie 6:00), a zakończyć następnego dnia o tej samej godzinie,
- pierwszą porcję moczu należy oddać do toalety, kolejne porcje moczu łącznie z pierwszą porcją pobraną następnego dnia oddać do wcześniej przygotowanego pojemnika,
- podczas całego okresu zbiórki pojemnik z moczem należy przechowywać w chłodnym miejscu,
- po zakończeniu zbiórki zebrany do pojemnika mocz dokładnie wymieszać i zmierzyć jego objętość. Porcję moczu o objętości ok. 50 ml przelać do pojemnika na badanie ogólnego moczu,
- pojemnik dokładnie zakręcić,
- **na pojemniku zanotować zmierzoną dobową objętość moczu (w mililitrach),**
- pojemnik dostarczyć do laboratorium w jak najkrótszym czasie,
- badanie traci wartość diagnostyczną, jeśli zbiórka nie zostanie przeprowadzona prawidłowo np. pominięto jedną mikcję moczu, wówczas badanie należy powtórzyć w innym terminie,
- podczas prowadzenia dobowej zbiórki moczu należy zachować ogólnie przyjęte zasady higieny.

KAŁ NA KREW UTAJONĄ

- przed planowanym badaniem kału pacjent powinien zaopatrzyć się w plastikowy, jednorazowy pojemnik (dostępny w aptekach).
- przed oddaniem kału należy całkowicie opróżnić pęcherz moczowy,
- świeży kał pobiera się z kilku miejsc za pomocą szpatułki do pojemnika, w ilości odpowiadającej wielkości orzecha włoskiego,
- pojemnik należy szczelnie zamknąć,
- dostarczyć do laboratorium w jak najkrótszym czasie,
- pobranie kału na krew utajoną nie wymaga zastosowania diety,
- nie należy pobierać kału w czasie menstruacji.

MOCZ NA POSIEW

- przed planowanym badaniem należy zaopatrzyć się w jednorazowy sterylny pojemnik, dostępny w aptece
- mocz należy pobrać przed włączeniem antybiotykoterapii lub 3 dni po jej zakończeniu,
- przed pobraniem próbki moczu od osoby dorosłej należy dokładnie, ciepłą wodą z mydłem umyć ręce, a następnie ujście cewki moczowej (u kobiet w okolicach sromu, od przodu w kierunku odbytu, a u mężczyzn żołądź po odsunięciu napletka). Wytrzeć się jednorazowym ręcznikiem. Zachowanie ścisłych zasad higieny ma na celu pozbycie się z powierzchni ciała bakterii, które, po dostaniu się do próbki mogą zafałszować wyniki badań,
- do pojemnika oddać mocz z tzw. „środkowego strumienia” (najpierw należy oddać pierwszą niewielką ilość moczu do toalety, a dopiero potem pobrać mocz w ilości 5 ml do pojemnika),
- u niemowląt i małych dzieci próbkę moczu najlepiej pobrać rano, tuż po karmieniu. Zdjąć dziecku pieluszkę i umyć dokładnie okolice ujścia cewki moczowej (u dziewczynek okolice sromu od przodu w kierunku odbytu, a u chłopców żołądź po odsunięciu napletka). Unieść dziecko i wymasować mu mięśnie grzbietu od góry ku dołowi, wzdłuż kręgosłupa. Należy robić to w ciepłym pomieszczeniu (mięśnie szybciej się rozluźnią, a dziecko uniknie przeziębień) W momencie kiedy dziecko zacznie oddawać mocz, pobrać próbkę ze „środkowego strumienia” do pojemnika,
- próbkę moczu być jak najszybciej dostarczyć do punktu pobrań, max do 2 godz. Mocz można przechować w temp 2-8°C do 4 godz. od momentu pobrania.

WYMAZ Z GARDŁA

- wymaz z gardła należy pobrać rano, na czczo, bez higieny jamy ustnej(bez mycia zębów, używania płynów do płukania jamy ustnej i innych środków o działaniu dezynfekcyjnym oraz tabletek do ssania),
- wymaz z gardła należy pobrać przed włączeniem antybiotykoterapii lub 3 dni po jej zakończeniu,
- jamę ustną można przepłukać ciepłą wodą,
- materiał do badania z tylnej ściany gardła pobiera lekarz lub personel medyczny wymazówką z podłożem transportowym lub bez podłoża,
- wymazówkę należy dostarczyć do Punktu Pobrań do 2 godz. od pobrania w przypadku wymazówki bez podłoża i do 72 h w przypadku wymazówki z podłożem transportowym. Pobrany materiał należy przechowywać w temperaturze pokojowej.

POSIEW PLWOCINY

- plwocinę należy pobrać przed włączeniem antybiotykoterapii lub 3 dni po jej zakończeniu,
- plwocinę należy pobrać rano, na czczo, bez higieny jamy ustnej(bez mycia zębów, używania płynów do płukania jamy ustnej i innych środków o działaniu dezynfekcyjnym oraz tabletek do ssania),
- jamę ustną można przepłukać ciepłą wodą,
- odkrztusić plwocinę do sterylnego pojemnika z szerokim otworem w ilości 1-3 ml, dostępny w aptece,
- plwocinę należy dostarczyć do Punktu Pobrań do 2 godz.od pobrania ewentualnie przechować w temp 2-8°C do 4 godz. od momentu pobrania.

POSIEW NASIENIA

- zachować wstrzemięźliwość seksualną na 3-5 dni przed pobraniem nasienia i na kilka dni przed badaniem zrezygnować z picia alkoholu,
- w dniu badania próbkę przygotować w domu - dokładnie umyć ręce i dokonać dokładnej higieny narządów moczowo-płciowych wodą z mydłem.
- pobrać nasienie do sterylnego pojemnika drogą masturbacji. Nasienie nie powinno być pozyskiwane z prezerwatyw, gdyż mogą być one pokryte środkami plemnikobójczym.
- przygotowaną próbkę należy dostarczyć do laboratorium w jak najkrótszym czasie (optymalnie 30 min) utrzymując w stałej temperaturze 20-37°C.

KAŁ DO BADANIA PARAZYTOLOGICZNEGO, WIRUSOWEGO I BAKTERIOLOGICZNEGO

- przed pobraniem próbki na badanie kału zakupić w aptece specjalny pojemnik transportowy z łopatką,
- kał należy pobrać przed włączeniem leczenia lub 2 tyg. po leczeniu,
- przed pobraniem próbki całkowicie opróżnić pęcherz moczowy,
- próbkę kału na badanie parazytologiczne pobrać na łopatkę dołączoną do pojemnika z kilku miejsc z oddanego stolca w ilości wielkości ziarna grochu. Jeżeli kał jest płynny wielkość próbki powinna wynosić 2-3 ml. Próbkę można przechowywać w temp. 2-4°C do 24h;
- próbkę kału w kierunku Giardia Lamblia, rota- adeno-i norowirusów, toksyn Clostridium difficile powinny być pobrane do sterylnego pojemnika w ilości orzecha laskowego lub 2-3 ml płynnego kału;
- próbkę kału w kierunku Salmonella /Shigiella pobrać do sterylnego pojemnika w ilości orzecha laskowego, 2-3 ml w przypadku płynnego kału lub na wymazówkę z podłożem transportowym (wsuwając ją około 5 cm poza fałdy odbytu i obracając 3-krotnie. Na wymazówce powinien być widoczny materiał) Pobrany materiał należy dostarczyć w jak najkrótszym czasie nie przekraczającym 1 godz.

WYMAZ W KIERUNKU BADAŃ METODĄ RT-PCR SARS-COV-2-COVID-19

- wymaz powinien być zrealizowany w pierwszej połowie dnia, przed pobraniem należy być na czczo (lub nie spożywać posiłków co najmniej 3 godziny przed pobraniem)
- bez higieny jamy ustnej(bez mycia zębów, używania płynów do płukania jamy ustnej i innych środków o działaniu dezynfekcyjnym oraz tabletek do ssania i gumy do żucia),
- zachowaj co najmniej 2 godzinny odstęp od przyjmowania donosowych środków –kropli, maści czy aerozoli,
- nie należy przepłukiwać i wydychać nosa,
- na chwilę przed badaniem można przepłukać usta przegotowaną wodą,
- osoby korzystające z protez zębowych powinny je wyjąć.